

The Turbulent Waters of Noah and Jonah:

How Similar Stories Say Opposite Things about the Human Soul

Judy Klitsner

1. Genesis 6

אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים הנה בדורתי את האלהים התהלך נח:

This is the line of Noah—Noah was a righteous man; he was blameless in his age; Noah walked with God.

Rashi

יש מרבתינו דורשים אותו לשבח כ"ש שאלו היה בדור צדיקים היה צדיק יותר ויש שדורשים אותו לגנאי לפי דורו היה צדיק ואלו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום:

There are those among our Rabbis who interpret this as praise—how much more so, had he been in a generation of righteous people, would he have been more righteous; and there are those who interpret this as an insult—in his generation he was righteous, but had he been in the generation of Abraham, he would have been considered as nothing.

Genesis 7

כי לימים עוד שבעה אגכי ממטיר על הארץ... ומחיתי את כל היקום... ויעש נח ככל אשר צוהו יהוה

"For in seven days time I will make it rain upon the earth and I will blot out from the earth all existence that I created." Noah did so; just as God commanded him, so he did.

Genesis 18

אולי יש ממשים צדיקים בתוך העיר...

אולי יחסרן ממשים הצדיקים משה...

ויסף עוד לדבר אליו ויאמר אולי ימצאון שם ארבעים...

ויאמר אל נא יסר לאדני ואדברה אולי ימצאון שם שלשים...

ויאמר הנה נא הואילתי לדבר אל אדני אולי ימצאון שם עשרים...

אולי ימצאון שם עשרה ויאמר לא אשחית בעבור העשרה...

Perhaps (*ulai*) there are fifty righteous people in the city...

Perhaps (*ulai*) the innocent fifty should lack five...

"Perhaps (*ulai*) there are to be found forty...

And he said, "Let my Master not be angry and I will speak, **perhaps** (*ulai*) there are thirty to be found... And he said, "I venture again to speak to my Lord, **perhaps** (*ulai*) there are to be found twenty... **Perhaps** (*ulai*) there are to be found ten, and he said, "I will not destroy, for the sake of ten."

2. Genesis 6

והקמתי את בריתי אִתְּךָ וּבָאת אֵל הַתְּבֵה אִתָּה וּבְנֵיךָ וְאִשְׁתְּךָ וְנָשֵׁי בְנֵיךָ אִתְּךָ:

But I will establish my covenant with you, and you shall enter the ark, with your sons, your wife and your sons' wives.

Rashi

האנשים לבד והנשים לבד לפי שנאסרו בתשמיש המטה מפני שהעולם שרוי בצער:

Noah and his sons. The men separately and the women separately, since marital relations were forbidden, as the world was steeped in sorrow.

Genesis 8

צֵא מִן הַתְּבֵה אִתָּה וְאִשְׁתְּךָ וּבְנֵיךָ וְנָשֵׁי בְנֵיךָ אִתְּךָ:

Come out of the ark, you and your wife, and your sons and your sons' wives with you.

Rashi

אתה ואשתך וגו' - איש ואשתו כאן התיר להם תשמיש המטה:

Man and wife. Here He permitted them to resume marital relations.

Genesis 8

ויצא נח ובניו ואשתו ונשי בניו אתו:

And Noah and his sons exited, as did his wife and his son's wives with him.

Genesis 8-9

כל הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּךָ מִכָּל בֶּשֶׂר בְּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל הַרְמֵשׁ הַרְמֵשׁ עַל הָאָרֶץ הוּצָא אִתְּךָ וּשְׂרָצוֹ
בָּאָרֶץ וּפְרוּ וּרְבוּ עַל הָאָרֶץ... וַיְבָרַךְ אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְאֶת בְּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת
הָאָרֶץ... וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שְׂרָצוּ בָאָרֶץ וּרְבוּ בָהּ:

וַיְחַל נֹחַ אִישׁ הָאָדָמָה וַיִּטַע כַּרְם: וַיִּשְׁתַּ מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אֶהְלֵה... וַיְחִי נֹחַ אַחֵר הַמַּבּוּל
שָׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְחֲמִשִּׁים שָׁנָה: וַיְהִי כָל יְמֵי נֹחַ תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וְחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמָת:

And let them be swarm on the earth and be fertile and increase on the earth. And God blessed Noah and his sons and said to them, "Be fertile and increase and fill the earth... And you be fertile and increase, abound on the earth and increase upon it...

And Noah the man of the earth began, and planted a vineyard. And he drank from the wine and he became drunk, and he uncovered himself within his tent... And Noah lived after the flood for three hundred and fifty years. And all the days of Noah were 950 years, and he died.

3. God's "heart"

Genesis 6

וַיֵּרָא יְהוָה כִּי רַבָּה רַעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל יִצְרַח מִחֲשַׁבְתּוֹ לָבוֹ רַק רַע כָּל הַיּוֹם... וַיֹּאמֶר ה' אֲמַחֵה
אֶת הָאָדָם

God saw how great was man's wickedness on earth, and how every plan devised by his heart was nothing but evil all the time... God said: "I will blot out from the earth the people I have created..."

Genesis 8

וַיֹּאמֶר יְהוָה... יִצְרַח לֵב הָאָדָם רַע מִנְעֻרָיו וְלֹא אֶסְפָּךְ עוֹד לְהַכּוֹת אֶת כָּל חַי כָּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי

God said to His heart: "...the devisings of the human heart are evil from his youth... I will never again destroy every living thing, as I have done."

4. Jonah 1

א) ויהי דבר יהוה אל יונה בן אמתי לאמר ב) קום לך אל נינה העיר הגדולה וקרא עליה כי עלתה רעתם לפני ג) ויקם יונה לברם תרשישה מלפני יהוה וירד יפו וימצא אנה באה תרשיש ויתן שכרה וירד בה לבוא עמם תרשישה מלפני יהוה ד) ויהוה הטיל רום גדולה אל הים ויהי סער גדול בים והאנה חשבה להשבר ה) ויראו המלחים ויצעקו איש אל אלהיו ויטלו את הכלים אשר באנה אל הים להקל מעליהם ויונה ירד אל ירכתי הספינה וישכב וירדם ו) ויקרב אליו רב החבל ויאמר לו מה לך נרדם קום קרא אל אלהיך אולי יתעשת האלהים לנו ולא נאבד ז) ויאמרו איש אל רעהו לכו ונפילה גורלות ונדעה בשלמי הרעה הזאת לנו ויפלו גורלות ויפל הגורל על יונה ח) ויאמרו אליו הגידה נא לנו באשר למי הרעה הזאת לנו מה מלאכתך ומאין תבוא מה ארצך ואי מזה עם אתה ט) ויאמר אליהם עברי אנכי ואת יהוה אלהי השמים אני ירא אשר עשה את הים ואת היבשה י) ויראו האנשים יראה גדולה ויאמרו אליו מה זאת עשית כי ידעו האנשים כי מלפני יהוה הוא ברם כי הגיד להם יא) ויאמרו אליו מה נעשה לך וישתק הים מעלינו כי הים הולך וסער יב) ויאמר אליהם שאוני והטילני אל הים וישתק הים מעליכם כי יודע אני כי בשלי הסער הגדול הזה עליכם יג) ויחתרו האנשים להשיב אל היבשה ולא יכלו כי הים הולך וסער עליהם יד) ויקראו אל יהוה ויאמרו אנה יהוה אל נא נאבדה בנפש האיש הזה ואל תתן עלינו דם נקיא כי אתה יהוה כאשר חפצת עשית ו) וישאו את יונה ויטלהו אל הים ויעמד הים מזעפן טז) ויראו האנשים יראה גדולה את יהוה ויצבתו זבח ליהוה וידרו נדרים

The word of the Lord came to Jonah son of Amitai: Get up and go to Nineveh, that great city, and proclaim judgment upon it; for their wickedness has come before me. Jonah got up to flee to Tarshish from before God. He went down to Jaffa and found a ship going to Tarshish. He paid the fare and went down into it to sail with the others to Tarshish, away from the service of the Lord. But the Lord cast a mighty wind upon the sea, and such a great tempest came upon the sea that the ship was in danger of breaking up. And the sailors feared, and they cried out, each to his own god; and they flung the ship's cargo overboard to make it lighter for them. Jonah, meanwhile, had gone down into the hold of the vessel where he lay down and fell asleep. The captain went over to him and cried out, "how can you be sleeping so soundly! Up, call upon your god! Perhaps (*ulai*) the god will be kind to us and we will not perish." The men said to one another, "Let us cast lots and find out on whose account this misfortune has come upon us." They cast lots and the lot fell on Jonah they said to him, "Tell us, on

whose account has this misfortune befallen us, what is your business? Where have you come from? What is your country, and of what people are you?" "I am a Hebrew," he replied. "I worship the Lord, the God of Heaven, who made both sea and land." The men feared a great fear, and they asked him, "What have you done?" And when the men learned that he was fleeing from the service of the Lord—for so he told them—they said to him, "What must we do to make the sea calm around us?" For the sea was growing more and more stormy. He answered, "Heave me overboard and the sea will calm down for you; for I know that this terrible storm came upon you on my account." Nevertheless, the men rowed hard to regain the shore, but they could not, for the sea was growing more and more stormy about them. Then they cried out to the Lord: "O please, Lord, do not let us perish on account of this man's life. Do not hold us guilty of killing an innocent person! For you, O Lord, by Your will, have brought this about." And they heaved Jonah overboard, and the sea stopped raging. The men feared a great fear of the Lord; they offered a sacrifice to the Lord and they made vows.

5. Jonah 4

וַיִּתְפַּלֵּל אֶל יְהוָה וַיֹּאמֶר אָנֹכִי יְהוָה הֲלוֹא זֶה דִּבַּרְתִּי עַד הֵיוֹתִי עַל אֲדָמָתִי עַל כֵּן קִדְמָתִי לְבָרִים
תִּרְשִׁישָׁה כִּי יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה אֵל חַסָּן וְרַחוּם אַרְךָ אַפִּים וְרַב חַסֵּד וְנָחָם עַל הַרְעָה:

And he prayed to the Lord and he said, "O Lord! Isn't this just what I said when I was still in my own country? That is why I fled beforehand to Tarshish. For I **know** that You are a compassionate and gracious God, slow to anger, abounding in kindness, renouncing punishment.

Exodus 34

וַיַּעֲבֵר יְהוָה עַל פְּנֵיו וַיִּקְרָא יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַסָּן אַרְךָ אַפִּים וְרַב חַסֵּד וְאֱמֶת:

The Lord ... proclaimed: "the Lord! the Lord! A God compassionate and gracious, slow to anger, abounding in kindness and truth..."

6. Jonah 3

ויהי דבר יהוה אל יונה שנית לאמר: קום לך אל נינה העיר הגדולה וקרא אליה... ויקם יונה וילך אל נינה כדבר יהוה ונינה הייתה עיר גדולה לאלהים... ויקרא ויאמר **עוד ארבעים יום ונינה נהפכת**: ויאמינו אנשי נינה באלהים ויקראו צום וילבשו שקים מגדולם ועד קטנם: ויגע הדבר אל מלך נינה ויקם מכסאו ויעבר אדרתו מעליו ויכס שק וישב על האפר: ויזעק ויאמר בנינה מטעם המלך וגדליו לאמר האדם והבהמה הבקר והצאן אל יטעמו מאומה אל ירעו ומים אל ישתו: ויתכסו שקים האדם והבהמה ויקראו אל אלהים בתזקה וישבו איש מדרכו הרעה ומן הסמס אשר בכפיהם: **מי יודע**: שוב ונתם האלהים ושב מחרון אפו ולא נאבד: וירא האלהים את מעשיהם כי שבו מדרכם הרעה וינתם האלהים על הרעה אשר דבר לעשות להם ולא עשה

The word of the Lord came to Jonah a second time, "Get up and go to Nineveh, that great city, and proclaim to it what I tell you. Jonah got up and went to Nineveh in accordance with the Lord's command. Nineveh was a great city to God... Jonah... proclaimed: **"Forty days more, and Nineveh shall be overturned!"** The people of Nineveh believed God. They proclaimed a fast, and great and small alike put on sackcloth. When the news reached the king of Nineveh, he rose from his throne, took off his robe, put on sackcloth, and sat in ashes. And he had the word cried through Nineveh: "By decree of the king and his nobles: no man or beast—or flock or herd—shall taste anything!... They shall be covered with sackcloth—man and beast—and shall cry mightily to God... **Who knows**, but that God may... turn back from His wrath, so that we do not perish." God saw what they did, how they were turning back from their evil ways. And God renounced the punishment he had planned to bring upon them, and did not carry it out.

7. Jonah 4

ואני לא אחוס על נינה העיר הגדולה אשר יש בה הרבה משתים עשרה רבו אדם אשר לא ידע בין ימינו לשמאלו ובהמה רבה

God said to Jonah... "Should I not care about Nineveh, that great city, in which there are more than a hundred and twenty thousand persons **who do not know** their right hand from their left, and many beasts as well?"